

Dat .xxx. capittel:

*Hoe heer Jan tro[u]de des keysers dochter, de schoone Gloriande,
ende de bruyloft worde gehouden met groote eeren.*

Als nu den nacht vergaen was ende den schoonen dach aen quam ende de weerdige heeren ende de edele vrouwen ontweckt ende ontspronghen waren, zoo was de bruydeghom hem selven habituerende¹ ende naestelijcken² cleedende met schoone ende costelijcke habijten, ende alle zijn heeren die met hem uyt Vranckrijk ghecomen waeren des ghelijckx, ende een yeghelijck heere hadde zijnen staet bysonder achter hem volghende³ op haer alder costelijckste toeghemaect. De bruyt was oock seer costelijck toeghemaect zoo dat haer habijten wel een landtschap waerdich waren die zy aen haer lijff droech. Haer vrouwen volchden van achter aen, oock seer costelijck toeghemaect.

Als zy nu ter kercken quamen ende ghetrouwt waren, zoo wasser een schoon misse ghedaen Gode ter eeren ende ter salicheyt vanden bruydegom ende de bruyt. Als den dienst Gods gedaen was, zo bliesmen die basuynen ende de trompetten ende veel ander instrumenten. De bruydegom ende de bruyt gingen te hove waert, daer alle dinck bereedt was zoo costelijcken als men wel verdencken mochte. Daer ginghen zy sitten ter tafelen, elck nae [G4ra] zijnen staedt. De dienaers dienden daer van als planteyt.⁴ Daer was van als bereet alsoomen wel peynsen mach.

De bruydegom dede beroepen een steeckspeel, daer de Fransche heeren groote prijs ende eere behaelden, des ghelijcx deden oock des keysers heeren, ende dese triumphe gheduerde .xl. daghen datmen open hoff hielt. De mommerien⁵ ende ander triumphen⁶ die daer

1. hem selven habituerende: zichzelf aankledend (en niet door of met hulp van anderen, zoals zijn rang en stand inmiddels vereist).

2. naestelijcken: onduidelijk is of hier 'haestelijcken' of 'naerstelijcken' gelezen moet worden, dat hier ongeveer hetzelfde zou betekenen: snel.

3. hadde zijnen staet bysonder achter hem volghende: zag er precies zo uit als zijn rang en stand dat voorschreef.

4. van als planteyt: overvloedig

5. mommerien: toneelstukjes die door gemaskerde acteurs (waaronder soms sommige

gehouden werden, waer te lanck om te verhalen. Aldus laet ick dat blijven.

De bruydegom schonck alle de heeren costelijcke giften ter wijlen dat hy hof hielt, alzoo dat hem alle de heeren seer bedanckten. Doen dit altesamen ghedaen was, soo namen meest alle de heeren oorlof, ende elck trock tzijnen lande waert. De coninck Alphonsus vertrock oock na zijn lant, ende heer Jan dede hem uutgheleyde int scheyden. Soo gheloofden zy malcanderen altoos by te staen ende behulpelijc te zijn indien zy eenighe last van vyanden ghecreeghen. Ende zoo scheyden zy vriendelijc vanden anderen. De heeren uut Vrancrijk namen oock aenden keyser oorlof ende voort aen heer Jan, de welcke dat[s]e hoochlijcken beghifte, ende hy gaf hem brieven aenden coninck ende aen zijn vader ende moeder, ende so zijn zy nae Vrancrijk ghereyst. De soon vanden hertoge van Borbon bleef by heer Jan.

Doen de heeren al vertrocken waeren, zoo gaf de keyser heer Jan over alle den laste vanden landen om dat hi niet meer reysen en mochte. Zoo is heer Jan met zijn vrouwe ende met alle de heere in grooter vreuchden gheweest. Ende doe hy den last aenghevaerdte hadde, zo reysde hy van d'een stadt in d'ander, ende daer hy sach datter ghebreck was, dat verbeterde hy, afstellende alle quaede polecien⁷ daer de landen meede belast waren, ende op de frontieren maeckte hy de steden starck tegen den aenstoot der heydenen.

Doen hy dus een jaer [G4rb] lanck hier meede besich ende onleedich was, zoo is Gloriande ghelegghen van eenen jonghen sone, waer af tgheheel landt door groote blijschap ghemaect wert. Het kint wert kersten ghedaen ende gheheeten Sigismundus, nae de groot vader.

Op de selve tijdt de keyser, overmits dat hy seer out was van daghen, wert staende in een natuerlijcke sieckte,⁸ zoo dat hy te bedde moeste ghaen legghen. Hy maeckte zijn testament ende begeerde aen de heeren des landts dat zy heer Jan ontfanghen wilden na zijn doot als gherechte erfghenaem int keysserriick. De heeren beloofden dat zijdt

van de gasten) gespeeld werden

6. triumphen: festiviteiten

7. afstellende alle quaede polecien: een einde makend aan alle wanbestuur

8. wert staende in een natuerlijcke sieckte: werd getroffen door een ziekte die niet het gevolg was van kwaadaardig menselijk handelen.

doen souden. De keyser was doen wel te vreedē. Hy ontfinck zijn kercklijcke rechten,⁹ ende daer na schiet hy van deser werelt, daeromme dat grooten drucke was int hof, als men wel dencken mach, om haren heere die zy verlooren hadden. Men balsemde het lichaem ende daer wertet met grooter pomperien¹⁰ ter aerden ghedaen. Alst al ghedaen was dat tot sulcken uitvaerde behoort, zoo zijn alle de heeren vanden lande vergadert ende hebben heer Jan de keyserlijcke croone opt hooft ghesteldt ende hebben hem keyser ghemaect, twelck¹¹ hi geregiert heeft seer rustelijck ende vredelijck, recht doende zoo wel den armen als den rijcken, waer door hy over zijn landen seer bemindt ende ontsien worde.

Corts daer na is zijn oom, de coninck van Vranckrijck, ghestorven, ende overmidts dat hy gheen kinder achter en liet, zoo is hy de naeste gheweest vander croonen, ende zoo is hy met grooter staete derwaerds ghetoghen om de croone te ontfanghen. Ende doen hy daer int landt quam, zoo zijn alle de ghenoten¹² vergadert ende hebben hem eedt ghedaen ende voor een coninck ontfanghen, in welke crooneringhe groote triumphē bedreven worde.

Doen hy daer een wijltijds gheweest hadde in grooter ghe-[G4va]noechten, zoo heeft hy zijnen vader¹³ bevolen het rijcke te bewaren tot behoef van zijnen joncksten sone, die hy daer oock int landt ghebrocht hadde. Daer na heeft hy oorlof ghenoomen aen zijn vader ende moeder ende aen alle de heeren ende is weder nae Romē ghereyst, daer hy blydelijck ontfangen worde. Daer nae leefde hy langhe in den houwelijcken staedt met zijn huysvrouwe ende in grooter vreedē. Hy was van zijn vrienden seer bemindt ende van zijn vyanden seer ontsien, alzo datter niemant en was so stout die zijn landt dorste beschadighen. Zy en hadden niet meer kinderen dan twee zonen. Ende eer hy sterf, hadde hy den [G4vb] joncksten ghemaect coninck van Vranckrijck, gheheeten Sigismundus, ende den oudtsten soude nae hem besitten tkeyserrijck, ghenoept joncker Jan.

9. kercklijcke rechten: het sacrament der stervenden

10. pomperien: pracht en praal

11. twelck: het keizerrijk

12. ghenoten: pairs, de voornaamsten van het rijk

13. zijnen vader: Robrecht van Artoys

Ende doen hy alle zijn dinghen met consente vande landen gheordineert ende bestelt hadde, zoo is hy cortelijcken daer nae ghestorven salichlijcken, ende zijn huysvrouwe leefde omtrent een half jaer nae hem, ende rusten beyde inden Heere. Zoo moeten wy alle na dit leven versamen in dat eeuwige leven, dat ons wil geven de Vader, de Sone ende de *Heylige* Gheest. Amen.

[G4v] F I N I S.